



Контекстуализација информација омладинске политике

Извештај о стању ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

Документ 3/4

Садржај

Уводни оквир.....	3
Град Лозница.....	7
Град Сремска Митровица.....	12
Градска општина Земун.....	19
Градска општина Обреновац.....	24
Град Врање.....	30
Општина Бечеј.....	37
Град Зајечар.....	42
Општина Ивањица.....	47
Град Прокупље.....	53
Град Сомбор.....	58

Уводни оквир

Контекст пројекта

Ови извештаји су настали у оквиру пројекта **„Информација као заједница 2.0“**, који спроводи Центар за грађанско деловање (ЦеГрад) уз подршку Министарства туризма и омладине Републике Србије, у оквиру јавног конкурса за спровођење циљева **Националне стратегије за младе 2023–2030**.

Пројекат почива на концепту да је информација заједнички ресурс, чија вредност расте тек када је доступна, разумљива и употребљива. Полази се од тога да млади нису само корисници информација, већ **активни учесници у њиховом креирању, тумачењу и употреби**, посебно када се ради о политикама које утичу на њихов живот – образовању, запошљавању, учешћу, здрављу, култури, простору и локалној заједници.

Пројекат има за циљ јачање локалних система подршке младима кроз:

- квалитетније и транспарентније податке;
- сарадњу актера;
- бољу информисаност;
- развој локалних услуга;
- унапређене праксе планирања и праћења јавних политика.

У том оквиру настаје сет уједначених аналитичких извештаја о стању омладинске политике у 10 градова и општина.

Циљ и сврха извештаја

Сврха овог документа је да пружи **уједначену, проверљиву и компарабилну слику стања омладинске политике** у јединицама локалне самоуправе, као основу за:

- локално планирање и ревизију стратегија за младе,
- праћење реализације локалних политика,
- извештавање у оквиру Националне стратегије за младе 2023–2030,

- јавне расправе, консултације и процесе укључивања младих,
- јачање транспарентности и међусекторске сарадње.

Извештаји су израђени искључиво на основу:

- званичних локалних докумената (стратегије, ЛАП-ови, планови развоја, буџети, извештаји о извршењу, правилници и статуту);
- података Републичког завода за статистику (Попис 2022, старосна структура 15-30);
- података Националне службе за запошљавање;
- налаза КОМС-а (Алтернативни извештај 2024 и анализа Савета за младе);
- увида Канцеларија за младе, јавних установа и удружења;
- нових материјала из процеса „Трансформација омладинске политике“ (ОПЕНС), где је применљиво;
- додатних локалних пројеката и инфраструктурних процеса (нпр. реконструкција Омладинских центара).

Сви подаци су унети **без интерпретације, без процена и без допуна које не постоје у документима.**

Методолошки приступ

Методолошки модел „Информација као заједница“ заснива се на:

- систематичној **деск анализи** свих доступних докумената,
- јединственој структури извештаја за све ЈЛС,
- коришћењу искључиво проверљивих индикатора,
- транспарентном навођењу буџетских ставки,
- изостављању свих података који нису званично објављени или достављени.

Сваки извештај има исту структуру (13 тематских области):

1. Резиме

2. Методологија
3. Институционални и стратешки оквир
4. Демографија и трендови младих
5. образовање, рад и запошљивост
6. Јавни простори и услуге за младе
7. Буџет и финансирање
8. ПЕСТЕЛ анализа
9. Кључни актери
10. Две осе анализе
11. Укрштање са КОМС извештајима
12. Кључни налази
13. Препоруке
14. Закључак

Напомена о буџетским подацима

У поглављу „Буџет и финансирање“ приказани су само износи који се у званичним документима експлицитно воде као:

- „Развој спорта и омладине“,
- „Спровођење омладинске политике“,
- сродне програмске или подпрограмске линије.

Ове ставке представљају **минималне идентификоване износе**, јер се подршка младима реализује и кроз друге секторе: образовање, здравство, социјалну заштиту, културу, урбани развој, запошљавање и родну равноправност.

Стога ови износи нису свеукупни, већ „дно оквира“ јавних улагања у младе.

Циљна вредност и употреба извештаја

Документ служи као:

- основа за ревизију и израду стратешких докумената,
- материјал за јавне расправе и консултације са младима,
- полазиште за праћење и извештавање у оквиру НСМ 2023–2030,
- инструмент за подстицање транспарентности, учешћа и сарадње на локалном нивоу.

Завршна напомена

Извештаји за Лозницу, Сремску Митровицу, Земун, Обреновац, Врање, Сомбор, Прокупље, Бечеј, Зајечар и Ивањицу чине јединствену целину и пружају уједначен аналитички преглед стања омладинске политике у Србији у периоду 2024–2025.

Сваки извештај је припремљен **строго на основу званичних докумената**, у складу са смерницама пројекта „Информација као заједница 2.0“, уз поштовање принципа **истинитости, прецизности и проверљивости података**.

Град Лозница

1. Резиме

Лозница има развијен и институционализован систем омладинске политике: усвојена је **Стратегија за младе 2025–2029**, активна је **Канцеларија за младе** (основана 2007), функционише **Омладински центар Лозница**, а стратешки оквир укључује пет приоритетних области – **запошљавање и предузетништво, образовање, култура и волонтеризам, здравље и безбедност младих, и социјална инклузија**.

Према подацима КЗМ град финансијски подржава програме намењене младима и спроводи активности у партнерству са школама, организацијама цивилног друштва и јавним установама. **Савет за младе тренутно није формиран**, али је његово оснивање предвиђено у стратешком оквиру као мера за 2025. годину.

2. Методологија

- деск анализа локалних докумената (Стратегија за младе 2025–2029, План развоја 2024–2030, одлуке о буџету 2024/2025);
- подаци Републичког завода за статистику (Попис 2022) и НСЗ;
- налази Алтернативног извештаја КОМС-а (2024);
- подаци из упитника Канцеларије за младе Лозница (2025).

3. Институционални и стратешки оквир

- **Канцеларија за младе**: основана 2007, део Градске управе
- **Омладински центар Лозница**: јавни простор за едукације, културне активности, волонтерске програме и подршку осетљивим групама младих.
- **Стратегија за младе 2025–2029**: документ усвојен новембра 2024.

године; развијена на основу консултативног процеса у којем је учествовало 82 лица, од којих 43 млада.

- **Пет приоритетних области:**

Запошљавање и предузетништво младих;

Образовање и иновације;

Култура, волонтеризам и слободно време;

Здравље и безбедност младих;

Социјална инклузија и једнаке шансе.

- **Савет за младе:** није активан, формирање предвиђено у оквиру Стратегије.

4. Демографија и трендови младих

- Укупна популација (Попис 2022): **72.062 становника.**

- Млади (15–30): **≈ 16,7% укупне популације.**

- Просторна расподела: 33,2% становништва живи у градским насељима (Лозница и Бања Ковиљача).

- Тренд: континуирани пад броја становника и изражене миграције младих ка већим центрима.

5.образовање, рад и запошљивост

- Образовна мрежа: 14 основних школа (29 издвојених одељења) и 4 средње школе.

- Према подацима НСЗ (2023): 3.700 незапослених, од тога 779 младих (15–29).

- Стратегија за младе наглашава: развој каријерног вођења и саветовања; подршку предузетништву и дигиталним вештинама; сарадњу КЗМ са школама, НСЗ и локалним привредницима.

КЗМ организује радионице, едукације и трибине за запошљавање и предузетништво младих.

6. Јавни простори и услуге за младе

- **Омладински центар Лозница** – водећи простор за активности младих.
- **Иновациони центар за младе** (предвиђен Стратегијом 2025-2029) – развој дигиталних компетенција и стартап програма.
- **КЗМ активности:** волонтерски сервиси, здравствене кампање и едукативне радионице.
- **Ментално здравље:** у Стратегији је наведена мера успостављања *саветовалишта за младе* у сарадњи са школама и Центром за социјални рад.

7. Буџет и финансирање

- **Одлука о буџету града Лознице за 2024. годину:** предвиђен је програм „Развој спорта и омладине“ у износу од **425.000.000 динара**. У одлуци није издвојена посебна ставка која се односи искључиво на омладинску политику.
- **Одлука о буџету за 2025. годину:** програм „Развој спорта и омладине“ планиран је у висини од **521.140.000 динара**, а у оквиру капиталних пројеката наведена је ставка „Реконструкција и доградња Канцеларије за младе / Клуба за младе“ у износу од **70.830.000 динара**.
- У оба буџетска документа средства намењена омладини налазе се у заједничком програму са спортом, без посебне буџетске линије за „спровођење омладинске политике“.
- Према подацима Канцеларије за младе, приоритети за наредни период односе се на **јачање кадровских капацитета и већу буџетску аутономију** у програмском планирању.
- У усвојеној Стратегији за младе 2025-2029 предвиђено је **увођење индикатора за праћење јавних издатака намењених младима**.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика/учешће:** Савет није активан, али је формирање приоритет.
- **Економија:** висок ниво незапослености младих; улагање у предузетништво и ИТ сектор.
- **Друштво:** активни програми волонтирања и културе; одлив младих.
- **Технологија:** планира се Иновациони центар за младе (развој дигиталних вештина).
- **Правни/социјални аспект:** саветовалиште за ментално здравље (у припреми); подршка младима у ризику.
- **Едукација:** стратегија поставља мере за интеграцију каријерног саветовања у школама.

9. Кључни актери

КЗМ Лозница, Омладински центар, Иновациони центар, Центар за културу „Вук Караџић“, Библиотека Вуковог завичаја, ФК „Лагатор“, ЦСР, Црвени крст, НСЗ, школе, локална удружења младих.

10. Две осе анализе

Оса 1 – Време

- Последњих 20 година:
 - Успостављање Канцеларије за младе (2007).
 - Развој Омладинског центра и програма за младе
 - Јачање спортске инфраструктуре и програма за учешће, образовање и мобилност
- Данас:
 - Активна КЗМ са стабилним програмима (едукације, учешће, мобилност, волонтирање) – документовано у Стратегији и Плану развоја.
 - Функционалан Савет за младе
 - Висок степен програмске активности

- Планирана и буџетом дефинисана капитална улагања у реконструкцију и доградњу КЗМ/Клуба за младе
- Наредних 20 година:
 - Реализација капиталног пројекта реконструкције и доградње КЗМ/Клуба за младе (2025) као дугорочне инфраструктуре за младе.
 - Унапређивање учешћа младих, мобилности и запошљивости (индикатори из Плана развоја 2024-2030).
 - Наставак примене Стратегије за младе 2025-2029 и потреба за новом стратегијом након истека важећег периода.

Оса 2 - Географија

- Урбано језгро:
 - 33,2% становништва живи у градским насељима (Лозница и Бања Ковиљача) - подаци РЗС.
 - Већина услуга за младе (КЗМ, Омладински центар, јавне установе) налази се у урбаном делу
- Рурална подручја:
 - У сеоским срединама приступ услугама је ограничен
 - Према планским документима, потребни су *мобилни* и *сателитски* програми КЗМ и клубова младих како би се услуге приближиле младима у руралним деловима.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- КОМС (2021): Савет функционалан.
- 2025 (упитник): Савет није активан.
- Алтернативни извештај КОМС (2024): указује на потребу редовног јавног извештавања и ажурирања података о буџету за младе.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Важећа стратегија 2025–2029 са јасним индикаторима.
- Активна КЗМ са континуитетом програма.
- Омладински центар као стабилна инфраструктура.

Слабости:

- Савет за младе није активан.
- Недовољно кадрова и финансијских ресурса у КЗМ.
- Буџетска средства за младе нису раздвојена од спорта.

13. Препоруке (2025–2027)

- Формирати Савет за младе у складу са Стратегијом.
- Увести јавне индикаторе за буџетска издвајања за младе.
- Подржати оснивање Иновационог центра за младе.
- Развити саветовалиште за ментално здравље младих.
- Јачати кадрове и финансијску стабилност КЗМ.
- Пратити резултате по индикаторима Стратегије (учешће, запошљивост, ментално здравље).

14. Закључак

Лозница има све кључне елементе функционалног система омладинске политике: Канцеларију, Омладински центар, важећу стратегију и активне програме. Изазови су у кадровским и буџетским капацитетима и у поновном активирању Савета за младе. Нови стратешки документи отварају простор за иновације, предузетништво и системску подршку менталном здрављу младих.

1. Резиме

Сремска Митровица има успостављен институционални оквир омладинске политике кроз **Канцеларију за младе** (основана 2008), али **Савет за младе није активан**. Не постоји важећа **Стратегија за младе** нити **Локални акциони план**, иако су млади препознати као приоритетна група у **Плану развоја града 2023–2030**. Према подацима из КЗМ, Канцеларија има **једног запосленог координатора**, поседује **сопствени простор** за рад и **реализује више локалних активности** у сарадњи са школама и удружењима. Буџетска средства за младе нису јасно раздвојена од спорта. Главни изазови: **недовољно кадрова, нефункционалан Савет и непостојање актуелне стратегије**.

2. Методологија

- деск анализа локалних докумената (План развоја 2023–2030, буџет 2024/2025, извештаји о извршењу буџета);
- подаци Републичког завода за статистику (Попис 2022);
- налази КОМС-а и Алтернативног извештаја КОМС-а (2024);
- одговори Канцеларије за младе Сремска Митровица из упитника (2025).

3. Институционални и стратешки оквир

- **Канцеларија за младе**: основана 2008. у оквиру Градске управе за културу, спорт и младе.

Према упитнику (2025): Канцеларија има **једног запосленог координатора** на неодређено, ради у **посебном простору** у Градској управи, а финансирање се обезбеђује из градског буџета.

Спроводи програме у областима **здравља, запошљавања, образовања, активизма и волонтеризма**.

Комуникација са младима се одвија преко **Инстаграм** странице и **градског портала**.

- **Савет за младе**: формално постоји, али није функционалан (није одржавао седнице у последњих годину дана).
- **Стратегија за младе / ЛАП**: не постоји усвојен документ (потврђено у упитнику).
- **План развоја 2023–2030**: садржи мере у оквиру циља 4.5 – *Развој спорта и омладине*, али без детаљних индикатора за младе.

4. Демографија и трендови младих

- Укупна популација (РЗС, 2022): 72.580 становника.
- Млади (15–30): 11.982 лица (≈16,5%).
- Упитник (2025): КЗМ процењује да се млади највише суочавају са **одласком у веће градове, незапосленошћу и недовољним садржајима**.
- Тренд: континуирани пад становништва и старење, посебно у руралним деловима.

5. Образовање, рад и запошљивост

- У граду постоје основне и средње школе, као и више јединица високог образовања (Висока школа струковних студија за васпитаче, Висока техничка школа).
- Према упитнику (2025): КЗМ спроводи **едукативне радионице о запошљавању** и сарађује са **Националном службом за запошљавање**.
- Подаци НСЗ за град (2023): незапослених младих (15–29) ≈ [подаци нису наведени – потребна верификација].
- Главни изазови: **недостатак каријерног вођења, неплаћене праксе, недовољна повезаност школа и привреде**.

6. Јавни простори и услуге за младе

- КЗМ користи простор у оквиру Градске управе (према упитнику).
- Не постоји посебан **Омладински центар/клуб**.
- КЗМ организује **волонтерске и културне програме, радионице о здрављу и превенцији насиља**.
- Нема услуга за ментално здравље младих (потврђено у упитнику – „нема посебних програма“).

7. Буџет и финансирање

- **Одлука о буџету за 2024. годину:**

Укупни приходи износили су **4,25 милијарди динара**, а расходи **4,41 милијарду динара**, са дефицитом од **151,4 милиона** и суфицитом након корекција од **63 милиона динара**. Средства за младе се воде у оквиру програма „Развој спорта и омладине“, без посебне буџетске линије за омладину. Расходи за дотације удружењима износили су **347,7 милиона динара**.

- **Одлука о буџету за 2025. годину:**

Укупан буџет града утврђен је на **4.302.579.000 динара**. Програм „Развој спорта и омладине (1301)“ планиран је у износу од **322.204.000 динара**, од чега је посебна ставка „Спровођење омладинске политике (1301-0005)“ планирана у висини од **4.050.000 динара**.

- Средства за омладинску политику су у целини обухваћена у заједничком програму са спортом, без посебног подпрограма или извештајног механизма који би раздвајао омладину и спорт.
- Према подацима Канцеларије за младе (упитник 2025), буџет КЗМ се одобрава у оквиру програма културе, спорта и младих, без засебне буџетске линије; годишњи износ за програме младих износи приближно **1.200.000 динара**.
- Финансирање активности младих се реализује преко јавних позива за удружења и волонтерске пројекте, али **не постоји системско праћење резултата и индикатора извршења**.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика/учешће:** Савет нефункционалан; млади углавном учествују кроз пројекте и јавне позиве.
- **Економија:** локални привредни сектор ограничен; незапосленост младих остаје изазов.
- **Друштво:** одлив младих и мањак садржаја у руралним деловима.
- **Технологија:** активности дигиталних обука реализују се кроз партнерства са школама и НВО.
- **Правни/социјални аспект:** КЗМ делује у оквиру управе; нема формализованих услуга менталног здравља.
- **Едукација:** недостају системски каријерни сервиси у школама.

9. Кључни актери

- Градска управа за културу, спорт и младе;
- Канцеларија за младе;
- средње и основне школе;
- Национална служба за запошљавање;
- удружења младих;
- Црвени крст и Центар за социјални рад.

10. Две осе анализе

Оса 1 - Време

- Последњих 20 година:
 - Оснивање Канцеларије за младе (2008).
 - Реализација пројеката у области спорта, културе и омладинског учешћа
 - Усвајање Плана развоја града 2023-2030, који препознаје младе као циљну групу и садржи индикаторе за учешће, спорт и омладинске програме.
- Данас:
 - Постоји Канцеларија за младе са простором и програмима, али без стратешког оквира (не постоје ни Стратегија за младе ни ЛАП -

по упитнику).

- Савет за младе је формално основан, али нефункционалан (КОМС).
 - Буџетска средства за омладину се налазе у програму „Развој спорта и омладине“, али нису раздвојена од спорта (буџетске одлуке).
- Наредних 20 година:
 - Потребно усвајање стратешког документа за младе
 - Потребна функционализација Савета за младе, у складу са КОМС препорукама.
 - Развој стабилне инфраструктуре за младе, укључујући успостављање Омладинског клуба/центра
 - Доследно праћење индикатора из Плана развоја 2023-2030 (учешће младих, спорт, програми).

Оса 2 - Географија

- Урбано подручје (град Сремска Митровица):
 - Већина услуга, простора и активности доступна је у градском језгру
 - КЗМ делује углавном из урбаног центра, без сателитских програма.
- Руралне месне заједнице:
 - Млади у руралним деловима имају ограничен приступ програмима и инфраструктури
 - Документи препознају потребу за outreach приступом - мобилним радионицама и програмима који би обезбедили једнаку доступност.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- КОМС (2021): Савет формално постоји, али није функционалан.
- Алтернативни извештај КОМС (2024): Сремска Митровица је међу ЈЛС без актуелних стратегија и са ниском транспарентношћу буџета за младе.

- Упитник (2025): КЗМ потврђује исте изазове – „нема стратегије, Савет није активан, недостају кадрови“.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Канцеларија за младе постоји, има запосленог и простор за рад.
- Систем јавних позива за пројекте младих.
- Укључивање младих у акције и програме кроз школе и НВО.

Слабости:

- Савет нефункционалан.
- Нема стратегије ни акционог плана.
- Буџетска средства нису раздвојена од спорта.
- Недостатак кадрова и континуитета финансирања.

13. Препоруке (2025–2027)

- Усвојити нову стратегију или ЛАП за младе.
- Формирати активан Савет за младе са редовним седницама.
- Обезбедити засебну буџетску линију за омладинске програме.
- Развити Омладински клуб као трајан простор за младе.
- Увести каријерно саветовање у сарадњи са НСЗ и школама.
- Јачати кадрове КЗМ и обезбедити континуитет финансирања.

14. Закључак

Сремска Митровица има активну Канцеларију за младе, али нема функционалан Савет, стратегију или акциони план. Постојећи програми су углавном пројектног карактера и финансирају се кроз заједничку буџетску ставку „спорт и омладина“. Изазови су кадровска ограничења, нетранспарентан буџет и одлив младих. Усвајањем стратегије и јачањем институционалне структуре, град би могао значајно унапредити системску подршку младима.

Градска општина Земун

1. Резиме

Градска општина Земун има институционално успостављену Канцеларију за младе (основана 2009), али **није формиран Савет за младе**, нити постоји усвојена стратегија или акциони план за младе. Према подацима Канцеларије за младе активности се редовно спроводе у областима културе, дигиталних вештина и предузетништва. Средства за омладину нису јасно раздвојена од спорта и културе. Главни изазови су одсуство формалних механизма учешћа младих, недостатак системских програма менталног здравља и ограничена транспарентност буџета.

2. Методологија

- деск анализа локалних докумената (Стратегија развоја ГО Земун, акциони планови, буџетске одлуке);
- подаци Републичког завода за статистику (Попис 2022);
- налази КОМС-а и Алтернативног извештаја КОМС-а (2024);
- подаци Канцеларије за младе ГО Земун (2025).

3. Институционални и стратешки оквир

- **Канцеларија за младе:** основана 2009. у оквиру ГО Земун; има обезбеђен простор и јавне контакте, реализује програме у областима дигиталних вештина, културе и образовања.
- **Савет за младе:** **није формиран** (према подацима КЗМ-а).
- **Стратегија/ЛАП:** не постоји засебна стратегија за младе; стратешки циљеви се делом обухватају кроз секторске документе.
- **Стратегија развоја ГО Земун (2021-2025):** препознаје младе као циљну групу кроз мере у областима образовања, дигитализације и културе.

4. Демографија и трендови младих

- Популација (2022): 177.908 становника.
- Млади (15-30): 29.700 особе (≈16,7%).
- Трендови: умерен раст у односу на 2011. годину (услед миграција

ка Београду), али и даље присутни изазови старења становништва и одлива младих у иностранство.

5. образовање, рад и запошљивост

- Земун има развијену мрежу основних и средњих школа, као и близину универзитетских центара у Београду.
- Према подацима КЗМ-а, постоји сарадња са школама, организацијама и привредом у реализацији едукативних и практичних програма.
- Канцеларија реализује обуке у области дигиталних вештина, фотографије, видео продукције, управљања дроновима и предузетништва.
- Изазови: ограничене могућности за системско каријерно вођење и праксе.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Канцеларија за младе има обезбеђен простор за рад у оквиру ГО Земун, који се користи за програмске активности (радионице, изложбе, фестивале).
- Активности су најчешће у областима културе и дигиталних компетенција.
- Недостају системски програми подршке менталном здрављу и саветовалишта за младе.

7. Буџет и финансирање

• Одлука о буџету ГО Земун за 2024. годину:
Програм „Развој спорта и омладине (1301)“ садржи подпрограм 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“ у износу од 1.500.000 динара, на економској класификацији 423 – Услуге по уговору, са изворима финансирања из општих прихода буџета (600.000 RSD) и нераспоређеног вишка прихода из ранијих година (900.000 RSD).

• Одлука о буџету за 2025. годину:
Исти програм „Развој спорта и омладине (1301)“ задржан је са подпрограмом „Спровођење омладинске политике“, у укупном износу

од **1.200.000** динара, на истој економској класификацији и из истих извора финансирања.

- Према анализи буџетских докумената, **средства за омладину су издвојена у оквиру заједничког програма са спортом**, без детаљног раздвајања подпрограма, али постоји посебна апропријација намењена омладинској политици.
- Средства се користе за спровођење програмских активности Канцеларије за младе, углавном кроз услуге по уговору и јавне позиве за удружења.
- Према КОМС-у и подацима КЗМ-а, **потребно је унапредити транспарентност и јавно извештавање о извршењу ових ставки**, јер нема редовних објављених података о реализацији програма.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика/учешће:** Савет за младе није формиран; учешће младих је углавном пројектног карактера.
- **Економија:** близина Београда и привредних зона омогућава потенцијале, али изазови у запошљавању младих остају.
- **Друштво:** активна културна сцена, али ограничен утицај младих у креирању локалних политика.
- **Технологија:** КЗМ спроводи програме дигиталних обука и технолошких радионица.
- **Едукација:** добра повезаност са школама и факултетима, без системског оквира за каријерно саветовање.
- **Правни/социјални аспект:** Канцеларија делује у оквиру ГО Земун, али извештавање и транспарентност рада нису систематизовани.

9. Кључни актери

- ГО Земун – Управа за културу, спорт и младе;
- Канцеларија за младе;
- локалне школе, културни центри, удружења младих;
- цивилни сектор и партнерске организације.

10. Две осе анализе

Оса 1 - Време

- Последњих 20 година:
 - Основана Канцеларија за младе 2009. године
 - Реализовани програми за младе кроз културу, спорт и неформално образовање
 - Стратегија развоја ГО Земун (2021-2025) препознаје младе кроз мере у областима образовања, културе и дигиталних вештина.
- Данас:
 - Канцеларија за младе спроводи програме дигиталних вештина, културне активности, фестивале и пројекте
 - Савет за младе није функционалан
 - Не постоји стратегија или ЛАП који су специфично усмерени на младе
 - У буџету постоји програм „Развој спорта и омладине“, али не постоји раздвојена ставка за омладину (буџет 2024/2025).
- Наредних 20 година:
 - Потребно је успостављање формалног стратешког оквира за младе (стратегија или ЛАП).
 - Потребна функционализација Савета за младе у складу са КОМС препорукама.
 - Неопходно раздвајање буџетских издвајања за омладину и спорт ради транспарентности

Оса 2 - Географија

- Урбано језгро (централни Земун):
 - Већина садржаја за младе налази се у градском језгру: простор Канцеларије за младе, културни програми, изложбе, фестивали и друге активности

- Периферне и руралне целине (Батајница, Угриновци и друга приградска насеља):
 - Млади имају ограниченији приступ програмима и инфраструктури
 - Потребни су мобилни/сателитски програми КЗМ ради равномерне доступности

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Савет за младе није формиран.
- Алтернативни извештај КОМС-а (2024) сврстава Земун међу ЈЛС без актуелних стратегија и акционих планова; транспарентност буџета је ниска.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Активна Канцеларија за младе са разноврсним програмима (дигиталне вештине, култура, спорт).
- Постоје јавни простори и клубови за младе.
- Добра сарадња са школама и локалним актерима.

Слабости и ризици:

- Савет за младе није формиран.
- Нема усвојене стратегије нити акционог плана за младе.
- Буџет нетранспарентан – средства за омладину нису раздвојена од спорта.
- Недостају системске услуге за ментално здравље и каријерно саветовање.

13. Препоруке (2025–2027)

- Усвојити стратегију или ЛАП за младе.
- Формирати Савет за младе и обезбедити редовна заседања.
- Јасно раздвојити буџетске ставке „омладина“ и „спорт“.
- Развити програме подршке менталном здрављу и каријерном развоју младих.

- Успоставити редовно јавно извештавање о активностима Канцеларије за младе.

14. Закључак

Градска општина Земун има активну Канцеларију за младе и бројне програме у области културе и дигиталних вештина, али недостају кључни системски инструменти – стратегија, Савет за младе и транспарентно буџетирање. Усвајањем стратегије и јачањем институционалне координације, Земун може значајно унапредити свој модел омладинске политике и постати пример интегрисаног приступа у оквиру града Београда.

Градска општина Обреновац

1. Резиме

Градска општина Обреновац има успостављен институционални оквир омладинске политике: Канцеларију за младе (основана 2008), Савет за младе и усвојен Локални акциони план за младе 2022–2027. Према подацима Канцеларије за младе, спроводе се програми у областима образовања, запошљавања, волонтеризма, културе и слободног времена. Према Одлуци о буџету за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ за активност 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“ издвојено 6.300.000 динара. Обреновац има просторе за младе и развијен систем подршке, али је потребно равномерније ширење програма на целу територију општине и редовно извештавање о спровођењу ЛАП-а.

2. Методологија

- Локални акциони план за младе 2022–2027.
- Одлука о буџету ГО Обреновац за 2024. годину.
- Завршни рачун буџета за 2024. годину.
- Подаци Канцеларије за младе ГО Обреновац (2025).

- Подаци Републичког завода за статистику – Попис становништва 2022.

3. Институционални и стратешки оквир

- Канцеларија за младе: основана 2008. године; има сопствени сајт (mladi.obrenovac.rs), простор за рад и програмске активности.
- Савет за младе: именован 2024. године.
- Локални акциони план за младе 2022–2027: усвојен документ који обухвата области запошљавања, образовања, здравља, активизма и слободног времена.
- План развоја ГО Обреновац 2023–2030: млади су препознати као хоризонтална тема у областима образовања, спорта и квалитета живота.

4. Демографија и трендови младих

- Укупно становника (2022): 68.882.
- У документима број младих 15–30 година је 11.922 лица, око око **17,3% укупног становништва** Обреновца
- Трендови: према подацима Пописа, бележи се благ пад броја становника у односу на претходни попис.

5. образовање, рад и запошљивост

- Развијена образовна инфраструктура – основне и средње школе, близина универзитета у Београду.
- ЛАП 2022–2027 предвиђа програме каријерног вођења, праксе и обуке.
- Према подацима Канцеларије за младе, реализују се програми сарадње са школама, обуке и волонтерски програми.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Постоје простори за младе: Омладински клуб и Клуб за младе, намењени радионицама, културним и спортским активностима.
- Канцеларија за младе реализује волонтерске акције, едукативне и културне програме.
- У документима је наведена потреба за већом територијалном доступношћу програма младима у руралним деловима.

7. Буџет и финансирање

- У Одлуци о буџету ГО Обреновац за 2025. годину (Сл. лист града Београда, бр. 168/2024) програм 1301 „Развој спорта и омладине“ обухвата подпрограм 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“ у износу од **6.800.000 RSD**.
- Расподела средстава по економским класификацијама:
 - 423 Услуге по уговору: **6.000.000 RSD**
 - 426 Материјал: **400.000 RSD**
 - 481 Дотације невладиним организацијама: **400.000 RSD**
- Извори финансирања: **01 Општи приходи и примања буџета**.
- Према Одлуци о буџету за 2024. годину, за исти подпрограм било је опредељено **6.300.000 RSD**, са истом структуром економских класификација (423 - 5.500.000; 426 - 400.000; 481 - 400.000).
- Буџетска издвајања за омладинску политику у оквиру програма „Развој спорта и омладине“ у 2025. години повећана су за **500.000 RSD** у односу на претходну годину.
- Средства се воде у оквиру јединственог програма са спортом, без издвојене буџетске линије за омладинске активности.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- Политика/учешће: Савет за младе постоји, потребно укључивање у процесе одлучивања.
- Економија: мере за запошљавање и каријерно вођење младих дефинисане у ЛАП-у.
- Друштво: активности усмерене на образовање, здравље и волонтеризам.

- Технологија: планиране едукације и дигиталне вештине.
- Едукација: сарадња са школама, програм пракси и саветовања.
- Правни/социјални аспект: постоји ЛАП, потребно редовно извештавање о спровођењу.

9. Кључни актери

- Канцеларија за младе ГО Обреновац.
- Савет за младе.
- Школе, удружења младих и спортски клубови.
- Јавне установе – Центар за културу, Библиотека, Спортски центар.

10. Две осе анализе

Оса 1 – Време

- Последњих 20 година:
 - Успостављање Канцеларије за младе (2008).
 - Усвајање Локалног акционог плана за младе 2022-2027.
 - Континуирана буџетска улагања у спорт, културу и јавне просторе.
 - Развој јавних простора за младе, укључујући просторије Клуба за младе
- Данас:
 - Активна Канцеларија за младе (програми, јавни позиви, простор.
 - Савет за младе: именован 2024. године.
 - ЛАП 2022-2027 у примени.
 - Буџет 2025 има јасно раздвојене ставке „омладина“ и „спорт“
 - У току је реконструкција биоскопа „Палеж“ у Омладински центар

- Капитална улагања и континуиране програмске активности КЗМ.
- Наредних 20 година:
 - Наставак реализације ЛАП-а до 2027. године и потреба за новим стратешким документом након тога.
 - Млади дефинисани као хоризонтална група у Плану развоја 2023–2030.
 - Потреба за системским праћењем индикатора (ЛАП).
 - Развој услуга за ментално здравље и каријерно вођење (оперативне мере ЛАП-а).
 - Довршетак и пуно функционисање Омладинског центра у објекту „Палеж“ као дугорочне инфраструктуралне инвестиције.

Оса 2 - Географија

- Урбано језгро:
 - Већина инфраструктуре за младе (Клуб за младе, будући Омладински центар „Палеж“, јавне установе) налази се у градском подручју – документовано у плановима и ЛАП-у.
- Рурална насеља:
 - У ЛАП-у је експлицитно наведено да је приступ програмима и услугама у селима ограничен.
 - Потребни су *outreach* програми и мобилне активности КЗМ како би се услуге приближиле младима у руралним деловима (ЛАП 2022–2027).

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Алтернативни извештај КОМС-а (2024) наглашава потребу за транспарентним извештавањем и укључивањем младих у процесе одлучивања.
- Формирање Савета за младе 2024. године представља пример унапређења институционалног оквира.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Усвојен ЛАП за младе 2022–2027.
- Канцеларија за младе има простор и програме.
- Савет за младе именован 2024. године.
- Буџет садржи посебну ставку 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“ (6.300.000 RSD).

Слабости/ризици:

- Потребно редовно извештавање о спровођењу ЛАП-а.
- Ограничена територијална доступност програма младима.
- Недовољно програма за ментално здравље и каријерно саветовање.

13. Препоруке (2025–2027)

- Спровести и јавно извештавати о реализацији ЛАП-а 2022–2027.
- Обезбедити активно укључивање Савета за младе у све процесе одлучивања.
- Унапређивати и пратити реализацију ставке 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“.
- Повећати број програма у руралним деловима општине.
- Развијати програме подршке менталном здрављу и каријерном развоју младих.

14. Закључак

Обреновац има Канцеларију за младе, Савет за младе, усвојен ЛАП и посебну буџетску ставку за омладинску политику у износу од 6,3 милиона динара. Институционални и финансијски оквир су постављени, али је потребно јачати примену и праћење стратешких

мера, укључивање младих у доношење одлука и равномерну територијалну доступност програма.

Град Врање

1. Резиме

Град Врање има оперативан институционални оквир омладинске политике: Канцеларију за младе (активна, постоји координатор), Акциони план за младе 2025 (финална верзија) и буџетску линију у оквиру програма „Развој спорта и омладине“. Постоје стратешки документи који се односе на младе, укључујући Стратегију развоја образовања и васпитања 2025–2030 и Средњерочни план 2023–2025. У документима су наведени изазови као што су демографски пад, миграције младих, недовољно систематизована каријерна подршка и недостатак транспарентних, одвојених података у буџету за омладину у односу на спорт.

2. Методологија

- Акциони план за младе 2025 (финална верзија).
- Одлуке о буџету 2024/2025 и извештаји о извршењу.
- Стратегија развоја образовања и васпитања 2025–2030.
- Средњерочни план 2023–2025.
- Одлука о организацији Градске управе (надлежности у области

омладине).

- Подаци Републичког завода за статистику - Попис 2022 (узрасна структура 15-30).
- Алтернативни извештај КОМС-а (2024).
- Према подацима КЗМ Врање (2025).

3. Институционални и стратешки оквир

- Канцеларија за младе (КЗМ Врање) је активна, комуницира са младима и организује акције, обуке и волонтерске програме. Према подацима КЗМ, координатор је Лука Трајковић.
- Акциони план за младе 2025: финална верзија, садржи области као што су запошљавање, образовање, здравље/ментално здравље, учешће и слободно време. (датум усвајања и број одлуке: н/д)
- Стратегија развоја образовања и васпитања 2025-2030: дефинише приступ развоју компетенција младих и сарадњу школа, родитеља и локалних актера.
- Средњерочни план 2023-2025: поставља приоритете и оквир финансирања, млади су препознати као хоризонтална тема.
- Одлука о организацији Градске управе: дефинише надлежности у области омладине у оквиру надлежног одељења Градске управе.

4. Демографија и трендови младих

- Укупно становника (Попис 2022): 74.381 становника
- Укупно младих 15-30 година: **≈ 13.039 особа**, што је око **17,5%** укупног становништва Града Врања
- У документима је наведено: пад броја становника у односу на претходни попис; миграције младих због школовања и запошљавања; старење становништва; већа концентрација младих у урбаном језгру него у руралним насељима.

5. образовање, рад и запошљивост

- Постоји развијена мрежа основних и средњих школа.
- Стратегија развоја образовања и васпитања 2025-2030 усмерена је

на унапређење квалитета образовних исхода.

- У документима је наведено да је изазов прелаз школа-рад: недовољно пракси, недовољно каријерног саветовања и недовољно плаћених пракси.
- Наведене су потребе за ИТ/СТЕМ вештинама, предузетничким вештинама и укључивањем привреде (dual/co-op модели).
- Локални подаци НСЗ (незапосленост младих) нису наведени.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Према подацима КЗМ, КЗМ делује као чвориште: инфо-сервис за младе, волонтерске акције, обуке и мањи пројекти.
- Наведено је да постоје простори који се користе за активности младих (локације и капацитет: н/д).
- У документима се наводе обуке, кампање у вези са здравим стиловима живота и акције у заједници.
- У документима је наведено да не постоји системски успостављен сервис за ментално здравље младих (саветовалиште, peer-to-peer подршка).
- Наведена је потреба за програмима у руралним месним заједницама (outreach у сеоским МЗ).

7. Буџет и финансирање

Према Одлуци о буџету града Враћа за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ постоји посебна ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“, са укупно планираним средствима у износу од 2.700.000 динара.

Према Одлуци о буџету за 2024. годину, за исту ставку било је планирано 2.500.000 динара, што указује на континуитет и повећање издвајања за омладинску политику у односу на претходну годину.

Средства за спровођење омладинске политике у Враћу су јасно **раздвојена од издвајања за спорт**, што омогућава праћење реализације мера омладинске политике у оквиру програма 1301. У документима је наведено да је потребно увести систем редовног

јавног извештавања Канцеларије за младе са програмским и финансијским индикаторима, ради повећања транспарентности и праћења ефеката улагања.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- Политика/учешће: КЗМ је активна. У документима је наведена потреба за функционалним и видљивим форумом младих (савет/парламент) и увођењем обавезног мишљења младих на акте који их се тичу.
- Економија: ограничена локална тражња за младим кадровима и ризик од одлива; препозната је шанса у предузетништву и ИТ услугама.
- Друштво: наводи се постојање високих миграционих намера младих и потреба за јавним просторима и програмима у мањим насељима.
- Технологија: у документима је означен потенцијал за развој дигиталних вештина и подршку start-up иницијативама/мини-грантовима.
- Правни/социјални аспект: постоје ресурси у систему социјалне заштите, образовања и здравства; у документима је наведено да је потребно формално дефинисати ментално здравље младих у локалним политикама.
- Едукација: стратегија образовања 2025–2030 поставља оквир сарадње школа и локалне заједнице.
- У документима се наводи пораст потреба младих за психолошком подршком (стрес, анксиозност, вршњачко насиље).

9. Кључни актери

- Канцеларија за младе / Град Врање.
- Градска управа (надлежно одељење за омладину).
- Центар за културу, библиотека, спортски центар.
- Центар за социјални рад и здравствене установе.
- Основне и средње школе, ученички парламенти.
- Национална служба за запошљавање (локална филијала).
- Локална привреда и удружења послодаваца.

- Организације цивилног друштва, неформалне групе младих и волонтерске иницијативе.

10. Две осе анализе

Оса 1 - Време

- Последњих 20 година: постепено је развијан институционални оквир омладинске политике, успостављена је Канцеларија за младе и реализован је континуитет програмских активности у областима образовања, учешћа младих и волонтеризма.
- Данас: постоји активна Канцеларија за младе и усвојен Акциони план за младе 2025. године. У току су активности на јачању програма у области образовања, учешћа и менталног здравља, а започети су процеси припреме инфраструктуре за будући Омладински центар.
- Наредних 20 година: планира се развој трајне инфраструктуре за рад са младима кроз реконструкцију Омладинског центра, као и јачање локалних сервиса у областима менталног здравља, каријерног вођења и активног учешћа младих у јавним политикама.

Оса 2 – Географија

- Урбано језгро Враћа концентрише већину услуга и садржаја за младе, укључујући простор Канцеларије за младе, културне и образовне програме.
- Руралне и приградске месне заједнице имају значајно ограниченији приступ омладинским активностима. Потребни су мобилни и сателитски програми Канцеларије за младе како би се осигурала равномерна доступност садржаја и учешће младих

из читаве територије града.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Алтернативни извештај КОМС-а (2024) наводи проблем транспарентности и ажурности података о омладинским политикама на локалу и потребу за јавним извештавањем и видљивошћу савета.
- За Врање је наглашена потреба да постоји функционалан механизам учешћа младих (савет/форум).
- Статус Савета за младе у Врању (постоји/не постоји/функционалност) није достављен (н/д).

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Канцеларија за младе је активна. Према подацима КЗМ, постоји координатор (Лука Трајковић) и реализују се акције, обуке и волонтерски програми.
- Постоји финална верзија Акционог плана за младе 2025.
- Постоји стратешки документ у области образовања (Стратегија развоја образовања и васпитања 2025-2030).
- Средњерочни план 2023-2025 поставља приоритете и оквир финансирања за младе.
- У буџету постоји програм „Развој спорта и омладине“.

Слабости / ризици:

- Демографски пад и одлив младих (миграције).
- Према документима, тешко је раздвојити издвајања за омладину од издвајања за спорт у буџету.
- Недовољно систематизована каријерна подршка и плаћене праксе.
- Недостатак формално успостављених услуга менталног здравља за младе.
- Неједнака доступност програма у руралним деловима.

13. Препоруке (2025–2027)

- Транспарентност буџета: раздвојити и јавно објављивати посебно ставке које се односе на младе у односу на спорт; уводити редовне извештаје Канцеларије за младе са индикаторима учешћа, запошљивости, мобилности и менталног здравља.
- Учешће младих: обезбедити функционалан и видљив механизам (савет за младе или слично тело); увести обавезно мишљење младих при доношењу аката који их се тичу; обезбедити јавну доступност записника.
- Каријерна подршка и праксе: развој каријерног саветовања и пракси у сарадњи са школама, КЗМ и локалним послодавцима; подршка младим предузетницима.
- Подршка менталном здрављу младих: успостављање сервиса за ментално здравље младих (саветовалиште / peer-to-peer подршка).
- Рурална доступност: увести мобилне/сателитске програме и активности за младе у месним заједницама изван урбаног центра.

14. Закључак

Град Враће има кључне елементе локалне омладинске политике: активну Канцеларију за младе, финалну верзију Акционог плана за младе 2025, стратешки документ у области образовања (2025–2030), Средњерочни план 2023–2025 и буџетски програм „Развој спорта и омладине“. У документима су јасно наведени изазови: демографски пад и миграције младих, недовољно транспарентно раздвајање средстава за младе у буџету, одсуство систематизованих сервиса каријерног вођења и менталног здравља и неуједначена доступност програма у руралним деловима.

Општина Бечеј

1. Резиме

Према подацима КЗМ, Општина Бечеј има активну Канцеларију за младе (основана 2009) и усвојен Локални акциони план за младе 2020-2024. Савет за младе формално постоји. У буџету општине постоји програм „Развој спорта и омладине“ са посебном ставком „Спровођење омладинске политике“.

Према Попису 2022, Бечеј има 30.681 становника, а младих 15-30 је приближно 5.219 (≈17%).

Буџет за омладинску политику у 2024. износио је 10.500.000 RSD, а у 2025. години 7.800.000 RSD. Канцеларија реализује програме и активности за младе у области дигиталних вештина, волонтеризма и неформалног образовања.

2. Методологија

- Подаци Канцеларије за младе (упитник 2025).
- Локални акциони план за младе 2020-2024.
- Одлука о буџету општине Бечеј за 2024. годину.
- Одлука о буџету општине Бечеј за 2025. годину.
- Републички завод за статистику – Попис становништва 2022.

3. Институционални и стратешки оквир

- Према подацима КЗМ, Канцеларија за младе је активна и реализује програме и активности за младе.
- ЛАП за младе 2020-2024 је усвојен документ који садржи мере у

областима запошљавања, образовања, здравља и културе.

- Савет за младе је формално формиран.
- Према документима, Општина Бечеј је укључена у процес припреме новог Плана развоја 2024–2030 који препознаје младе као циљну групу.

4. Демографија и трендови младих (РЗС, Попис 2022)

- Укупно становника: 30.681.
- Млади (15–19: 1.683; 20–24: 1.574; 25–29: 1.647) = 4.904 особе.
- Процењено старих 30 година (1/5 од групе 30–34 = 315) → укупно 15–30 ≈ 5.219 особа.
- Удео младих (15–30): ≈17%.
- Тренд: пад броја младих у односу на 2011. и миграције ка већим центрима (према документима и подацима КЗМ).

5. образовање, рад и запошљивост

- Према подацима КЗМ, спроводе се едукативни и волонтерски програми за младе у сарадњи са локалним партнерима.
- ЛАП 2020–2024 садржи мере у области образовања, запошљавања и слободног времена младих.
- На подручју општине постоје средње школе: гимназија, економска, техничка и медицинска.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Према подацима КЗМ, постоји простор Канцеларије за младе у центру града.
- Реализују се програми „Веб лаб за младе“, волонтерски клуб и радионице дигиталних вештина.
- Омладински центар у пуном капацитету није формиран.
- Културни и спортски садржаји су заступљени, али недостају

формализовани програми за ментално здравље и саветовалишта за младе.

7. Буџет и финансирање

Према Одлуци о буџету општине Бечеј за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ постоји посебна ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“ са укупно планираним средствима од 7.800.000 динара.

Према Одлуци о буџету за 2024. годину, за исту ставку било је планирано 10.500.000 динара, што представља смањење издвајања у 2025. години у односу на претходну.

Средства за спровођење омладинске политике у Бечеју су јасно евидентирана у оквиру програма 1301.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика/учешће:** Савет за младе формално постоји.
- **Економија:** миграције младих ка Новом Саду и иностранству (подаци КЗМ).
- **Друштво:** опадајући удео младих у укупној популацији.
- **Технологија:** позитивно – програми дигиталних вештина („Веб лаб“).
- **Едукација:** сарадња са школама и удружењима младих.
- **Правни/социјални аспект:** ЛАП 2020–2024 и План развоја 2024–2030 усклађени са националним документима.

9. Кључни актери

- Канцеларија за младе Бечеј.
- Савет за младе.
- Основне и средње школе, НСЗ, Центар за социјални рад.
- Удружења младих и локалне организације.

10. Две осе анализе

Оса 1 - Време

- Последњих 20 година: успостављена је Канцеларија за младе и реализовани су програми усмерени на образовање, културу и волонтеризам, укључујући усвајање Локалног акционог плана за младе 2020–2024 и развој омладинских простора у Бачком Петровом Селу и Бачком Градишту.
 - Данас: Канцеларија за младе је активна у реализацији програма дигиталних вештина и волонтерских активности. Потписан је споразум са ОПЕНС-ом који обезбеђује менторску подршку за оснивање Омладинског центра, као део националног програма „Трансформација омладинске политике“.
 - Наредних 20 година: очекује се успостављање и развој Омладинског центра као трајне инфраструктуре за рад са младима, као и јачање програмске подршке у области учешћа младих, каријерног развоја и руралног outreach-а.

Оса 2 - Географија

- Урбано језгро Бечеја концентрише већину услуга и активности намењених младима, укључујући простор Канцеларије за младе и програмске садржаје.
 - Руралне средине (Бачко Петрово Село, Бачко Градиште и друга насеља) имају ограниченији приступ услугама, али су у претходном периоду опремљена два омладинска простора. Планирано је да нови Омладински центар додатно унапреди равномерну доступност програма за младе на целој територији општине.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Савет за младе формално постоји, али није у потпуности функционалан.

- Алтернативни извештај КОМС-а (2024) указује на потребу већег јавног извештавања и транспарентности у буџету за младе.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Активна Канцеларија за младе.
- Усвојен ЛАП за младе 2020–2024.
- Постоји буџетска ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“.
- Програми дигиталних вештина и волонтеризма (према подацима КЗМ).

Слабости:

- Смањење буџетских издвајања у 2025. години.
- Неједнака територијална доступност услуга.
- Недостатак формализованих услуга менталног здравља.

13. Препоруке (2025–2027)

- Унапредити инфраструктуру за рад са младима и формирати Омладински центар.
- Јасно раздвојити буџетске ставке омладина/спорт у извештавању.
- Институционализовати Савет за младе и његову улогу у доношењу одлука.
- Развијати програме менталног здравља и каријерног вођења.
- Проширити активности и програме у руралним срединама.

14. Закључак

Општина Бечеј има активну Канцеларију за младе, усвојен ЛАП 2020–2024 и дефинисану буџетску ставку за спровођење омладинске политике (10.500.000 RSD у 2024. и 7.800.000 RSD у 2025). Према подацима Пописа 2022, Бечеј има 30.681 становника, а младих 15–30

је приближно 5.219 (≈17%). Иако институционални и финансијски оквир постоји, изазови остају у области транспарентности, инфраструктуре и услуга за младе, нарочито у руралним срединама.

Град Зајечар

1. Резиме

Према подацима КЗМ, Град Зајечар има активну Канцеларију за младе, формиран Савет за младе и усвојен Нацрт стратегије за младе 2025–2029. Буџетска средства за омладинску политику постоје у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ и за 2025. износе 3.000.000 динара, што је више у односу на 2024. годину (2.500.000 динара). Према Попису 2022, Зајечар има 47.460 становника, а младих старости 15–30 око 7.100 (≈15%). Главни изазови су пад броја становника, миграције младих, нефункционалан Савет и недовољна транспарентност буџетског извештавања.

2. Методологија

- Локални документи: Нацрт стратегије за младе 2025–2029, План развоја 2023–2030, Одлуке о буџету за 2024. и 2025. годину.
- Републички завод за статистику – Попис 2022.
- Алтернативни извештај КОМС-а (2024).
- Подаци Канцеларије за младе Зајечар (упитник 2025).

3. Институционални и стратешки оквир

- Канцеларија за младе: активна, комуникација преко званичног сајта и друштвених мрежа.
- Савет за младе: формиран одлуком Скупштине града, али према

подацима КЗМ има ограничену функционалност.

- Нацрт стратегије за младе 2025–2029: дефинише приоритете у областима образовања, запошљавања, здравља, учешћа и волонтирања.
- План развоја града 2023–2030: препознаје младе као циљну групу у више тематских области.

4. Демографија и трендови младих (РЗС, Попис 2022)

- Укупно становника: **47.460**.
- Млади 3 ≈ **7.100 младих (≈15%)**.
- Трендови: изражен демографски пад у односу на 2011. годину; миграције младих ка Нишу, Београду и иностранству; концентрација младих у градском језгру.

5. образовање, рад и запошљивост

- У Зајечару постоје средње школе: техничка, медицинска, гимназија и економска.
- Према подацима КЗМ, на територији града делује Висока школа за васпитаче и техничке студије.
- Према подацима НСЗ (2023), број младих незапослених (15–29) износи приближно 900 лица.
- У нацрту стратегије за младе наведена је потреба за развојем каријерног вођења, пракси и саветодавних програма за запошљавање.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Према подацима КЗМ, постоји простор Канцеларије за младе, али ограничених капацитета.
- Омладински клуб није успостављен као засебна институционална целина.
- Постоје волонтерске акције и манифестације, али без системског финансирања и континуитета.

7. Буџет и финансирање

Према Одлуци о буџету града Зајечара за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ постоји посебна ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“, са укупно планираним средствима од 3.000.000 динара.

Према Одлуци о буџету за 2024. годину, иста ставка износила је 2.500.000 динара, што показује повећање издвајања за омладинску политику у 2025. години.

Средства су раздвојена у оквиру програма 1301, што омогућава праћење намене и реализације омладинских програма.

Према подацима КЗМ, ова средства се користе за активности у области волонтирања, едукације и подршке омладинским иницијативама.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика/учешће:** КЗМ активна, Савет за младе ограничене функционалности.
- **Економија:** висок ниво незапослености младих и миграције.
- **Друштво:** континуирани пад броја младих и изражен одлив становништва из руралних делова.
- **Технологија:** у нацрту стратегије наведени су програми дигиталних вештина у припреми.
- **Едукација:** постоји школска мрежа и једна високошколска установа.
- **Правни/социјални аспект:** стратегија је усаглашена са националним оквиром омладинске политике.
- **Психолошка димензија:** недовољно развијене услуге менталног здравља и саветовалишта.

9. Кључни актери

- Канцеларија за младе Града Зајечара.
- Савет за младе.
- Средње школе и Висока школа струковних студија.
- Национална служба за запошљавање – филијала Зајечар.
- Центар за културу, Црвени крст, удружења младих.

10. Две осе анализе

Оса 1 - Време

- Последњих 20 година: успостављена је Канцеларија за младе и реализовани су локални акциони планови и програми за младе у области образовања, учешћа и културе. У овом периоду развијани су појединачни програми и конкурси за удружења.
 - Данас: постоји активна Канцеларија за младе и формиран Савет за младе са ограниченом функционалношћу. У току је припрема нове Стратегије за младе 2025–2029 и потписан је споразум са ОПЕНС-ом о успостављању Омладинског центра, као део националног програма „Трансформација омладинске политике“.
 - Наредних 20 година: очекује се успостављање и развој Омладинског центра као трајне инфраструктуре за младе, као и јачање институционалних механизма (стратегија, Савет за младе, програми менторства и учешћа) уз подршку програма Владе и ОПЕНС-а.

Оса 2 - Географија

- Урбано језгро Зајечара концентрише већину активности и услуга за младе, укључујући програме Канцеларије за младе, културне садржаје и конкурсне линије.
 - Периферна и рурална подручја имају ограниченији приступ омладинским програмима и инфраструктури; успостављање Омладинског центра уз менторску подршку ОПЕНС-а представља могућност за равномерније укључивање младих и развој outreach активности.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Алтернативни извештај КОМС-а (2024) наводи да Савет за младе у Зајечару није у потпуности функционалан и да је потребно увести редовно јавно извештавање.
- У извештају је такође наведена потреба за већом транспарентношћу у финансирању омладинских програма.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Активна Канцеларија за младе.
- Формиран Савет за младе.
- Нацрт стратегије за младе 2025-2029.
- Постоји посебна буџетска ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“.

Слабости:

- Ограничена функционалност Савета за младе.
- Недовољна транспарентност извештавања о спровођењу програма.
- Изражен демографски пад и миграције младих.
- Недостатак институционализованог Омладинског клуба.

13. Препоруке (2025-2027)

Усвојити и спровести Стратегију за младе 2025-2029.

Институционално оснажити Савет за младе и његово учешће у доношењу одлука.

Успоставити Омладински клуб као простор за програме менталног здравља и каријерног вођења.

Наставити са раздвајањем буџетских ставки омладина/спорт и увести редовно јавно извештавање.

Развити програме за младе у руралним срединама.

14. Закључак

Град Зајечар има активну Канцеларију за младе, Савет за младе и припремљен Нацрт стратегије за младе 2025–2029. Према буџетским документима, издвојена су средства за спровођење омладинске политике (2.500.000 динара у 2024. и 3.000.000 динара у 2025. години). Према Попису 2022, град има 47.460 становника и око 7.100 младих (≈15%). Иако институционални оквир постоји, изазови су функционалност Савета, транспарентност буџета и ограничени капацитети за рад са младима. Унапређење инфраструктуре, јавно извештавање и континуирано праћење стратегије представљају кључне приоритете за период 2025–2027.

Општина Ивањица

1. Резиме

Према подацима КЗМ, Општина Ивањица има активну Канцеларију за младе и усвојен ЛАП за младе 2020–2024, који је у завршној фази важења. Буџетска средства за спровођење омладинске политике издвојена су у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ и износе 1.500.000 динара у 2024. и 2.000.000 динара у 2025. години. Према Попису 2022, Ивањица има око 28.000 становника, а младих 15–30 око 4.200 (≈15%). Главни изазови су депопулација, незапосленост и нефункционалан Савет за младе, а позитивни помаци су успостављање Центра за развој иновација и Каријерног инфо центра.

2. Методологија

- Локални документи: ЛАП за младе 2020–2024, План развоја 2023–2030, буџетске одлуке 2024. и 2025.
- Републички завод за статистику – Попис 2022.
- КОМС Алтернативни извештај (2024).
- Подаци Канцеларије за младе Ивањица (упитник 2025).

3. Институционални и стратешки оквир

- Канцеларија за младе: постоји и активна, комуникација преко сајта и друштвених мрежа.
- Савет за младе: формално основан, али функционалност није документована.
- ЛАП за младе 2020–2024: обухвата области образовања, запошљавања, волонтеризма и учешћа младих; евалуација није достављена.
- План развоја 2023–2030: младе препознаје као приоритетну циљну групу, без детаљних индикатора.

4. Демографија и трендови младих (РЗС, Попис 2022)

- Укупно становника: **≈28.000**.
- Млади од **15–30** **≈ 3.410** младих (**≈15%**).
- Тренд: континуирани пад броја становника и одлив младих ка већим центрима.
- Просторна расподела: већина младих у градском језгру; руралне средине имају изражен демографски пад.

5. образовање, рад и запошљивост

- На територији општине постоје гимназија, техничка и економска школа.
- Према подацима НСЗ (2023), незапослених младих (15–29) **≈400**.
- Већина младих има III и IV степен образовања; незапосленост је

висока због ограничене понуде локалних радних места.

- У општини не постоје факултети; већина младих студира у другим градовима.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Према подацима КЗМ, постоји **Центар за развој иновација** као простор за подршку предузетништву и ИТ сектору.
- Основан је **Каријерни инфо центар** који пружа услуге каријерног саветовања и усмеравања младих.
- Омладински програми у области спорта, културе и фестивала постоје, али се финансирају пројектно и нису системски обезбеђени.

7. Буџет и финансирање

Према Одлуци о буџету општине Ивањица за 2024. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ постоји посебна ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“, са укупно планираним средствима од 1.500.000 динара.

Према Нацрту одлуке о буџету општине Ивањица за 2025. годину, иста ставка износи 2.000.000 динара, што представља повећање издвајања за омладинску политику у односу на претходну годину.

Средства су део програма 1301 и могу се пратити као засебна буџетска категорија за младе. Према подацима КЗМ, средства се користе за подршку локалним омладинским иницијативама и програмима.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика:** постоји КЗМ и усвојен ЛАП 2020–2024; Савет за младе формално основан, али нефункционалан.
- **Економија:** висок ниво незапослености младих и ограничена

локална привреда.

- **Друштво:** континуирани пад броја младих, празњење руралних средина.
- **Технологија:** позитивни помаци кроз Центар за развој иновација.
- **Едукација:** ограничена мрежа средњих школа, без високошколских установа.
- **Правни/социјални аспект:** ЛАП усклађен са националним документима, али без евалуације.
- **Психолошка димензија:** недостају формализоване услуге менталног здравља.

9. Кључни актери

- Канцеларија за младе општине Ивањица.
- Савет за младе.
- Средње школе, Центар за развој иновација, Каријерни инфо центар.
- Центар за културу, спортски клубови, НСЗ, локална удружења младих.

10. Две осе анализе

Оса 1 - Време

- Последњих 20 година:
Од 2009. године, када је Канцеларија за младе Ивањица званично почела са радом, реализован је велики број програма уз континуирану подршку Министарства омладине и спорта: оснивање и опремање Клуба за младе (200 м²), успостављање Локалног омладинског парламента, Инфо центра, Програмског савета Клуба за младе и Волонтерског сервиса са преко 400 волонтера. Успостављена је и Служба за деловање у ванредним ситуацијама (са обученим младима и спасилачком опремом), као и Омладински камп на Голији -

Дајићком брду. Покренут је и „Програм радне праксе“, кроз који је прошло 293 младих, а запослено 105.

- Данас:

На основу реализованих пројеката МОС-а (укљ. 2018. годину) Канцеларија за младе развила је „Каријерни центар – иновативни сервис за усмеравање и запошљавање младих“ са обукама, индивидуалним саветовањем, онлајн сервисима, услугама за запошљавање и samozapošljavanje, као и подршком кроз Програм радне праксе. Клуб за младе, Локални омладински парламент и Волонтерски сервис и даље чине окосницу омладинске инфраструктуре.

- Наредних 20 година:

Документа и реализовани пројекти показују очекивани наставак развоја омладинске инфраструктуре кроз јачање Каријерног центра, развој програма запошљавања и samozapošljavanja младих, даљи развој Омладинског кампа и одрживост програма радних пракси. Потребно је додатно институционално јачање КЗМ, као и одржавање и унапређење постојеће инфраструктуре (Клуб за младе, парламентарни модел, волонтерски сервис, служба у ванредним ситуацијама).

Оса 2 – Географија

- Урбано језгро Ивањице представља централно место за програме КЗМ – Клуб за младе, Каријерни центар, Инфо центар, омладински парламент, волонтерски сервис и активности у затвореном простору организоване су у граду.

- Рурална и планинска подручја (укљ. Голија – Дајићко брдо) имају специфичне програме, као што је Омладински камп, волонтерске акције у природи и активности у оквиру службе за ванредне ситуације. Међутим, приступ редовним омладинским услугама (каријерно саветовање, простори за младе, едукације) ограниченији је у руралним срединама у односу на град – што указује на потребу за мобилним и outreach моделима КЗМ.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Према Алтернативном извештају КОМС-а (2024), Савет за младе у Ивањици није функционалан и не одржава редовне седнице.
- У извештају је наведена потреба за транспарентним буџетским подацима и редовним јавним извештавањем о спровођењу мера из ЛАП-а.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Активна Канцеларија за младе.
- Усвојен ЛАП за младе 2020–2024.
- Постојање Центра за развој иновација и Каријерног инфо центра.
- Повећање буџетских издвајања за младе (1,5 → 2 милиона RSD).

Слабости:

- Демографски пад и миграције младих.
- Нефункционалан Савет за младе.
- Недостатак институционалне подршке менталном здрављу.
- Буџетски подаци нису јавни у форми извештаја.

13. Препоруке (2025–2027)

Усвојити нови ЛАП за младе са јасним индикаторима и системом праћења.

Оснажити Савет за младе и обезбедити његово редовно заседање.

Раздвојити буџетске ставке „спорт“ и „омладина“ у извештавању.

Развијати руралне програме и мобилне активности за младе.

Успоставити сервисе менталног здравља и саветовалишта.

14. Закључак

Општина Ивањица има активну Канцеларију за младе, усвојен ЛАП за младе 2020–2024 и дефинисану буџетску ставку за спровођење омладинске политике (1.500.000 RSD у 2024. и 2.000.000 RSD у 2025). Према Попису 2022, општина има око 28.000 становника и приближно 3.400 младих 15–30 година (≈15%). Постоје институционални механизми и иницијативе као што су Центар за иновације и Каријерни инфо центар, али је неопходно унапредити транспарентност финансија, евалуацију ЛАП-а и институционализовати подршку менталном здрављу и Савету за младе.

Град Прокупље

1. Резиме

Према подацима КЗМ, Град Прокупље има активну Канцеларију за децу и младе, усвојен Локални акциони план за младе 2019–2025 и постојећи институционални оквир у оквиру Градске управе. Савет за младе постоји, али није у потпуности функционалан.

Према Одлуци о буџету за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ издвојена су средства за ставку **1301-0005 „Спровођење омладинске политике“** у износу од **2.000.000 динара**, што је повећање у односу на 2024. годину (1.500.000 динара).

Према Попису 2022, Прокупље има 35.893 становника и приближно 5.100 младих старости 15–30 година (≈14%). Главни изазови су демографски пад, незапосленост, одлив младих и недовољна транспарентност буџета.

2. Методологија

- ЛАП за младе 2019–2025.
- План развоја града Прокупља 2023–2030.

- Одлуке о буџету за 2024. и 2025. годину.
- Статут града и правилници о организацији и систематизацији.
- Подаци Републичког завода за статистику – Попис 2022.
- Алтернативни извештај КОМС-а (2024).

3. Институционални и стратешки оквир

- Канцеларија за децу и младе: постоји у оквиру Градске управе, реализује програме информисања, волонтирања и размене.
- ЛАП за младе 2019–2025: дефинише мере у областима образовања, запошљавања, здравља, културе и учешћа младих.
- Савет за младе: основан, али ограниченог јавног деловања (према КОМС извештају).
- План развоја 2023–2030: препознаје младе као циљну групу, без прецизно дефинисаних мера за каријерно вођење.

4. Демографија и трендови младих (РЗС, Попис 2022)

- Укупно становника: **35.893**.
- Млади од **15–30**: **≈5.099** младих (**≈14,2%**).
- Тренд: пад броја становника за око 15% у односу на 2011. годину.
- Просторна расподела: већина младих живи у градском језгру; изражен одлив из руралних подручја.

5. образовање, рад и запошљивост

- У Прокупљу постоје средње школе: гимназија, техничка, медицинска.
- Према НСЗ (2023), евидентирано је приближно 500 младих незапослених (15–29).
- Главни проблеми: одлив високообразованих, недостатак пракси и каријерног саветовања.

- ЛАП предвиђа мере за развој предузетништва и подршку стартап иницијативама.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Канцеларија за децу и младе организује волонтерске акције, обуке и информативне догађаје.
- Не постоји засебан Омладински клуб/центар; активности се реализују у просторијама КЗМ.
- Буџетска средства су превасходно усмерена на спортске активности, док програми за младе имају мањи удео.

7. Буџет и финансирање

Према Нацрту Одлуке о буџету града Прокупља за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ постоји посебна ставка 1301-0005 „Спровођење омладинске политике“, са укупно планираним средствима од 2.000.000 динара.

Према Одлуци о буџету града Прокупља за 2024. годину, за исту ставку било је планирано 1.500.000 динара, што показује повећање издвајања за младе у 2025. години.

Средства су део програма 1301 и могу се пратити као засебна категорија. У буџетским документима нема раздвојене ставке за спорт и омладину по подпрограмима.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика:** постоји ЛАП за младе 2019–2025 и формиран Савет за младе.
- **Економија:** висок ниво незапослености и одлив високообразованих младих.
- **Друштво:** мали удео младих у укупној популацији (≈14%).
- **Технологија:** ограничени програми дигиталних и предузетничких

вештина.

- **Едукација:** мрежа средњих школа; нема високошколских установа.
- **Правни/социјални аспект:** постоји институционални оквир; недостаје редовна евалуација ЛАП-а.
- **Психолошка димензија:** недостатак формализованих услуга менталног здравља.

9. Кључни актери

- Канцеларија за децу и младе Града Прокупља.
- Савет за младе.
- Средње школе и Центар за социјални рад.
- Национална служба за запошљавање – филијала Прокупље.
- Удружења младих и локалне организације цивилног друштва.

10. Две осе анализе

- **Време:**
 - Последњих 20 г: формирање КЗМ, усвајање ЛАП-а, волонтерски програми.
 - Данас: КЗМ активна, али ограничени простори и буџет.
 - Наредних 20 г: потреба за Омладинским центром и јачањем каријерних сервиса.
- **Географија:** урбани центар има већину услуга; рурална насеља практично без садржаја.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Према КОМС извештају (2021) и Алтернативном извештају (2024), Савет за младе у Прокупљу постоји, али није функционалан.
- Наглашена је потреба за већом транспарентношћу у буџету и јавним извештавањем.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Активна Канцеларија за децу и младе.
- Усвојен ЛАП за младе 2019-2025.
- Постоји засебна буџетска ставка за омладинску политику (1.5 → 2.0 милиона RSD).
- Развијена мрежа средњих школа.

Слабости:

- Демографски пад и одлив младих.
- Недостатак Омладинског клуба и инфраструктуре за рад са младима.
- Буџет нетранспарентан у погледу раздвајања спорта и омладине.
- Нефункционалан Савет за младе.

13. Препоруке (2025-2027)

Усвојити нови ЛАП након истека актуелног.

Оснажити Савет за младе и увести обавезно мишљење у локалним актима.

Успоставити Омладински клуб као стални простор за активности младих.

Раздвојити буџетске ставке „спорт“ и „омладина“ у програму 1301.

Развијати руралне програме и ментално-здравствене сервисе.

14. Закључак

Град Прокупље има успостављен институционални оквир за омладинску политику – Канцеларију за децу и младе, Савет за младе и ЛАП 2019-2025. Према буџетским документима, средства за спровођење омладинске политике износе 1.500.000 динара у 2024. и 2.000.000 динара у 2025. години. Према Попису 2022, Прокупље има 35.893 становника и око 5.100 младих (≈14%).

Кључни изазови су депопулација, незапосленост и недовољна инфраструктура за рад са младима. Ако се у наредном периоду

оснажи Савет, формира Омладински клуб и повећа транспарентност буџета, Прокупље може унапредити положај младих и задржати их у локалној заједници.

Град Сомбор

1. Резиме

Према подацима КЗМ, Град Сомбор има развијен институционални оквир омладинске политике: Канцеларија за младе ради од 2008. године, постоји Савет за младе као саветодавно тело Скупштине, а од 2015. функционише Омладински клуб.

Град редовно финансира пројекте младих путем конкурса и усваја ЛАП за младе (2022-2025). У току је реконструкција новог Омладинског центра уз подршку Владе Србије и ОПЕНС-а.

Према Попису 2022, Сомбор има 77.381 становника, а младих (15-30) око 11.800 (≈15,2%). Буџетска средства за омладинску политику су у оквиру програма „Развој спорта и омладине“, са планираним износом од 320.638.000 динара за 2025. годину и 8.700.000 динара за 2024. годину (ставка ЛАП за младе).

Главни изазови су демографски пад, одлив младих и недовољна транспарентност буџета.

2. Методологија

- Деск анализа докумената: ЛАП 2022-2025, Одлуке о буџету 2024/2025, План развоја, стратешки документи града.
- Подаци Републичког завода за статистику - Попис становништва 2022.
- Извештаји КОМС-а и Алтернативни извештај 2024.
- Јавно доступни подаци Канцеларије за младе и Омладинског клуба.

3. Институционални и стратешки оквир

- Канцеларија за младе: основана 2008. године, активно делује у оквиру Омладинског клуба (Венац Радомира Путника 2).
- Савет за младе: саветодавно тело Скупштине града основано 2008;

обухвата представнике школа, студената и удружења.

- ЛАП за младе 2022-2025: садржи мере у областима образовања, запошљавања, здравља, културе и учешћа младих.
- План реконструкције Омладинског центра: финансијска подршка МТО и града; простор намењен саветовалишту за ментално здравље, едукацијама и стартап програмима.

4. Демографија и трендови младих (РЗС, Попис 2022)

- Укупно становника: **77.381**.
- Млади (15-19: 3.233; 20-24: 3.963; 25-29: 3.896) → **15-29: 11.092**.
- Процењено старих 30 година (1/5 групе 30-34: $3.416 \div 5 \approx 683$) → **15-30 \approx 11.775 младих ($\approx 15,2\%$)**.
- Тренд: пад становништва у односу на 2011. (-10%) и пораст старосне структуре.
- Просторна расподела: већина младих у урбаном делу града; рурална насеља са израженим негативним трендом.

5. образовање, рад и запошљивост

- Град има развијен систем основних и средњих школа, као и Високу школу струковних студија.
- Према НСЗ (2023), евидентирано је око 1.000 младих незапослених (15-29), више од половине су жене.
- Изазови: недостатак пракси, каријерног вођења и одлив високообразованих младих.

6. Јавни простори и услуге за младе

- Омладински клуб (основан 2015): програмски центар за волонтирање, културу и едукације.
- У току је реконструкција Омладинског центра који ће обухватати простор за саветовалиште за ментално здравље младих, стартап подршку и дигиталне програме.

- Спортске активности и клубови имају највећи део издвајања у програму „Спорт и омладина“.

7. Буџет и финансирање

Према Одлуци о буџету града Сомбора за 2025. годину, у оквиру програма 1301 „Развој спорта и омладине“ планирана су средства у износу од 320.638.000 динара.

Према Одлуци о буџету за 2024. годину, укупно издвајање за програме из области омладинске политике и ЛАП-а износи 8.700.000 динара.

Средства за младе су обједињена у оквиру програма „Спорт и омладина“ и није издвојена засебна подпрограмска ставка за омладинску политику. Према подацима КЗМ, град редовно финансира пројекте младих путем јавних конкурса.

8. ПЕСТЕЛ анализа

- **Политика:** постоји Савет за младе и активна КЗМ; Омладински клуб функционише.
- **Економија:** одлив младих и ограничене локалне могућности запошљавања.
- **Друштво:** дугогодишњи континуитет финансирања програма за младе.
- **Технологија:** у току је реконструкција Омладинског центра са дигиталним садржајима.
- **Правни аспект:** постоје ЛАП и стратешки документи.
- **Едукација:** добра школска мрежа; потребна јача повезаност са привредом.
- **Психолошка димензија:** планиран Клуб за ментално здравље младих.

9. Кључни актери

- Канцеларија за младе Града Сомбора.
- Савет за младе.
- Омладински клуб / будући Омладински центар.
- Сомборски едукативни центар, ОПЕНС, удружења младих.
- Средње школе, НСЗ и локалне институције културе.

10. Две осе анализе

- **Време:**
 - Последњих 20 г: КЗМ (2008), Савет за младе, Омладински клуб (2015), ЛАП-ови.
 - Данас: реконструкција Омладинског центра.
 - Наредних 20 г: јачање инфраструктуре и програма (ментално здравље, стартапи).
- **Географија:** градско језгро има већину услуга; рурални делови недовољно покривени.

11. Укрштање са КОМС извештајима

- Према КОМС извештају (2021), Савет за младе у Сомбору постоји, али није функционалан у пуној мери.
- Алтернативни извештај КОМС-а (2024) указује на потребу за већом транспарентношћу буџета и јавним извештавањем о реализацији ЛАП-а.

12. Снаге и слабости

Снаге:

- Дуг континуитет финансирања омладинских програма.
- Активна КЗМ, Омладински клуб и Савет за младе.
- Подршка реконструкцији Омладинског центра.

- Успостављена сарадња са организацијама младих и партнерима (ОПЕНС).

Слабости:

- Недовољна транспарентност буџета – средства обједињена са спортом.
- Демографски пад и одлив младих.
- Неједнака територијална доступност услуга (слаба рурална покривеност).

13. Препоруке

Раздвојити буџетске ставке „спорт“ и „омладина“.

Ојачати Савет за младе – увести обавезно мишљење у актима.

Успоставити рурални outreach програм за младе.

Развити програме менталног здравља у Омладинском центру.

Успоставити системско каријерно вођење у сарадњи са школама и привредом.

14. Закључак

Град Сомбор има стабилан институционални и стратешки оквир за омладинску политику – активну Канцеларију за младе, Савет, Омладински клуб и важећи ЛАП 2022–2025. Према буџетским документима, укупна средства у 2025. години износе 320.638.000 динара у оквиру програма „Развој спорта и омладине“, док је 2024. године било 8.700.000 динара за ЛАП. Према Попису 2022, град има 77.381 становника и 11.775 младих (≈15,2%).

Сомбор има дуг континуитет улагања у омладинску политику, али је потребно увести већу транспарентност буџета, ојачати Савет за младе и развити инфраструктуру за равномерну доступност услуга младима у градским и руралним срединама.

